

Összefoglaló az elnökség 2012. június 27-i üléséről

◆ Tekintettel arra, hogy 2012. december 6-án tisztújító közgyűlésre kerül sor, az elnökség megalakította a Jelölőbizottságot.

◆ *Alföldi István* beszámolt az elnökségnek a június 14–15-én tartott Információs Társadalom Parlamentje rendezvényről, amely idén is tartalmas volt. Az eseményen *dr. Kardkovács Kolos*, a Nemzetgazdasági Minisztérium helyettes államtitkára előadásában a digitális írástudás fontosságát méltatva az NJSZT által többször is hangsúlyozottakat idézte: 1 millió fővel kell emelni a digitális írástudók számát, és az ECDL arányát a lakosság körében 7–8 százalékra kell emelni.

◆ Az ügyvezető igazgató tájékoztatta az elnökséget, hogy az Agora építkezése ütemesen halad, azonban a tároló bútorok közbeszerzése továbbra sem indult el, így a múzeum költözésének időpontja kérdéses marad.

◆ Július 7-én kezdődött a 2012. évi Közép-európai Nemzetközi Informatikai Diákolimpia, a CEOI 2012.

Az esemény fő támogatója az EMMI, fővédnöke pedig az oktatási államtitkár, *dr. Hoffmann Rózsa* volt.

Az olimpiát *dr. Gloviczki Zoltán* közoktatásért felelős helyettes államtitkár nyitotta meg.

Kiemelt támogatóként a Google az eseményen videokonferenciát szervezett a versenyzők részére.

A CEOI-ról összeállításunk a 7–8. oldalon.

◆ Tisztújítás volt a Mesterséges Intelligencia szakmai közösségben. A új elnök *Csirik János*, aki korábban már alelnökként is részt vett az NJSZT munkájában.

◆ 2012. szeptember 4–8. között Budapesten rendezik meg az International Conference on Logic Programming 2012. rendezvényét, Társaságunk szervezésében.

◆ Megalakult a tehetséggondozáshoz kapcsolódóan a Versenyek Tanácsa, amelyhez az NJSZT is csatlakozott.

◆ A Rotary Club Devecserben az iszapömlés károsultjai részére szervez ECDL oktatást, kis- és középvállalkozóknak.

Segítséget az NJSZT ideiglenes vizsgaközponti akkreditációval és központi vizsgáztató biztosításával nyújt.

Az ülésen az alábbi határozatok születtek:

10/2012 (06.06.) határozat

Az elnökség megismerte a szegedi Szent-Györgyi Albert AGORA és az NJSZT között az Informatikatörténeti kiállítás tárgyában készített együttműködési megállapodást, és hozzájárul ahhoz, hogy az NJSZT nevében Alföldi István azt aláírja.

11/2012 (06.27.) sz. határozat

Az elnökség jóváhagyta az elnökből és a 4 tagból álló Jelölőbizottságot azzal, hogy a tisztújítás előkészítése során a fiatalság bevonása érdekében egy 6. tagot is választhat a Bi-

zottságba, akinek a személyét e-mailben egyeztetni.

A tisztújításra a Bizottsának a közgyűlést megelőző elnökségi ülésen kell javaslatot tennie (2012. november 8.).

12/2012 (06.27.) határozat

Az elnökség elfogadta a második félév munkatervét.

A tartalomról

Informatikai társadalom
2–5. oldal

ECDL
6–7. oldal

Verseny – futás: CEOI
8–9. oldal

Informatikatörténet
10–12. oldal

Hactivity
13. oldal

Nyári melléklet
14–16. oldal

Információs társadalom

Idén hatodik alkalommal rendez meg az NJSZT a Digitális Esélyegyenlőség konferenciát. A konferencia az „Információs társadalom: Áttörés, vagy...?!” címmel áttekintést ad az információs társadalom építésében megtett útról, és felvázolja a még megválaszolandó kérdéseket.

Szó lesz többek között az alábbiakról:

- Magyarország a nem túl előkelő 34. helyen szerepel az Economist e-readiness rangsorában (amely aszerint sorolja be az egyes országokat, hogy azok milyen mértékben képesek a versenyképesség és egyéni jólét növelésére).
- Az egyre újabb és újabb információk felezési idejének exponenciális csökkenéséhez való alkalmazkodó képesség, illetve annak hiánya.
- A világháló veszélyei, kockázatai – tisztában vannak-e ezekkel akár az x és y generáció tagjai?
- Csökken-e a digitális szakadék, illetve minek is kellene csökkennie? (Hány éves egy idős ember? Mennyire hátrányos egy hátrányos térség? Számít-e az iskolai végzettség? Hogy állunk a tömegesítéssel?)
- Mit kezdhetünk a hihetetlen mennyiségű információval? Agyonnyom vagy tudunk tudatosan bánni?
- Lehet-e szabadnapot kivenni, internetlenül magunkat és ha igen, mennyi időre?

Információs társadalom: Áttörés, vagy ... ?!

6. Digitális Esélyegyenlőség (DE!) konferencia

2012. november 15. 10 - 17 óráig, Danubius Hotel Gellért, Panoráma terem

A részvétel ingyenes, azonban regisztrációhoz kötött.

On-line jelentkezés: <http://njszt.hu/jelentkezes-a-6-de-konferencia>
A hagyományoknak megfelelően az

előadásokat interneten is közvetítjük. A konferenciát dr. Péceli Gábor, az NJSZT elnöke, a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem rektora vezeti.

EU Kids Online Projekt

Európai felmérés az internetezés veszélyeiről

Az EU Kids Online projekt egy 2009–11 között 25 országban 25000, 9–16 éves európai gyermek és szülei körében végzett kutatás a biztonságos internetezésről, illetve a világháló veszélyeiről. A felmérés főbb következtetéseit az alábbiakban foglaljuk össze:

- ◆ Az internetezés mára beépült a gyermekek mindennapjaiba
- ◆ a 9–16 éves gyerekek napi átlag 88 percet töltenek online
- ◆ 49%-uk a hálószobájában internetezik, 33% mobil eszközzel
- ◆ 87% otthonról, 63% iskolában (is) fellép a világhálóra

Nem mindenki használja ki az összes előnyt

- ◆ A gyerekek 44%-a tartja „nagyon igaznak”, hogy „sok dolog van az interneten, ami a velem egyidős gyerekeknek hasznos”; de érdekes, hogy 9–10 éveseknek csak 34%-a mondja ugyanezt.
- ◆ Nagyon különböző szinten vannak a gyerekek digitális készség szempontjából.

A lehetőségek és kockázatok kéz a kézben járnak

- ◆ A lehetőségek szélesítése a kockázatok növekedésével jár, és viszont: fontos az egyensúly megteremtése
- ◆ A kockázatos alkalmazások használata segíthet a gyermekeknek abban, hogy később boldoguljanak a felnőtt világában kapcsolataik, magánéletük és identitásuk vonatkozásában. Ugyanakkor védtelenné és sebezhetővé is tehetik őket.
- ◆ A közösségi oldalak szórakoztatják a gyerekeket és lehetővé teszik az egymás közötti kommunikációt, ám nem mindegyiküknek vannak meg a készségei arra, hogy kulturált felhasználóként legyenek jelen.

Sokat segíthetnek a szülők

- ◆ Sok szülő felismeri, hogy fontos szerepe van gyermeke internetezési szokásainak befolyásolásában: sokféle stratégiát használnak, részben a gyermek életkorától függően. Sokan azonban semmit

nem tesznek, és olyan is előfordul, hogy a gyermek nem is igényli a szülők ilyen vonatkozású figyelmét.

- ◆ A gyerekek többnyire hallgatnak a szüleikre, de harmaduk bevallotta, hogy olykor egy cseppet sem érdekli, mit mondanak.

A szigorúbb szülők gyermekei védettebbek a kockázatoktól – de több lehetőségtől is esnek el.

Magyarország: kevesebb internetezés, kisebb kockázat

A felmérés szerint az országok a felhasználói szokások és kockázatok szempontjából négy csoportba sorolhatók:

- ◆ Kevesebb internetezés, kisebb kockázat: Ausztria, Belgium, Franciaország, Németország, Görögország, Olaszország, Magyarország
- ◆ Kevesebb internetezés, nagyobb kockázat: Írország, Portugália, Spanyolország, Törökország
- ◆ Több internetezés, kisebb kockázat: Ciprus, Finnország, Hollandia, Lengyelország, Szlovénia, Egyesült Királyság
- ◆ Több internetezés, magasabb kockázat: Bulgária, Csehország, Dánia, Észtország, Litvánia, Norvégia, Románia, Svédország

Összességében elmondható, hogy az egyes országok társadalmi-gazdasági helyzete, szabályozási keretei, technológiai infrastruktúrája, valamint oktatási rendszere mind-mind befolyásolják az internetet használó gyermekek veszélyeztetettségi fokát.

A sok internetezés rendszerint magasabb kockázati tényezőket mutat; és ugyanígy: ahol magasabb a kockázati tényező, ott többnyire az internethasználat igen magas fokú.

Az EU Kids Online projekt valamennyi tanulmánya, kérdőíve, adatai, keresztthivatkozásai megtalálhatók:

www.eukidsonline.net

Elektronikus kórlap, gázkereskedelmi rendszer és tömegközlekedést irányító szoftver a díjazottak között

Társadalmilag hasznos projektek taroltak az idei Gyurós Tibor- díjkiosztón

Az IVSZ (Informatikai, Távközlési és Elektronikai Vállalkozások Szövetsége) idén is díjazta az infokommunikációs szektorban kimagasló teljesítményt nyújtó felsővezetőket, innovációkat és projekteket.

A Gyurós Tibor-díj „Az év menedzsere az infokommunikációban” díjazottja Ilosvai Péter, az IT-Services Hungary leköszönő ügyvezetője.

Az év IKT innovációja az iKórlap, a Hospitály Kft. fejlesztése lett.

Az év IKT projektje díjat a Gázt a napi piacról – rugalmas gázkereskedelem tőzsdei alapokon az IP Systems és a Földgázszállító Zrt. közös megoldása nyerte.

Projekt Különdíjban részesült a Tigra Kft. és a Vasi Volán pályázata

Vas megye és Szombathely tömegközlekedésének fejlesztéséért.

A Gyurós Tibor-díjjal az IVSZ 1997 óta ismeri el azokat a kimagasló teljesítményt nyújtó cégvezetőket és szakembereket, akik tevékenységükkel jelentős mértékben hozzájárultak a hazai IKT szektor fejlődéséhez.

Tavaly megújult a díj, a korábbi értékek és eszmeiség megőrzésével az IVSZ a példaadás mellett az iparág komplexitását, innovatív voltát és társadalmi hasznosságát is szeretné díjazni.

A beérkezett pályázatokról a hagyományoknak megfelelően ezúttal is az IKT-szakma elismert szakembereiből álló bírálóbizottság döntött.

2012. díjazottjai

Gyurós Tibor-díj – „Az év menedzsere az infokommunikációban” díjat Ilosvai Péternek, az IT-Services Hungary leköszönő ügyvezető igazgatójának ítélték oda.

Ilosvai Péter 2004 óta a T-Systems különböző vállalatait irányította Magyarországon és a régióban. Pályafutásának egyik kiemelkedő teljesítménye az IT-Services Hungary, a T-Systems globális szolgáltatási központja, amelyet 2012 májusáig ve-

zetett. A céget gyakorlatilag zöld mezősen, százhusz emberrel indították, mostanra Magyarország legnagyobb IT szolgáltatójaként 2700 kollégát foglalkoztat, 2012 végére pedig eléri a 3000 fős létszámot.

Gyurós Tibor-díj – „Az év IKT innovációja” – a Hospitály Kft. fejlesztése, az iKórlap lett.

Az iKórlap egy ingyenes, iPad-en, illetve bármilyen más eszközön böngészőn keresztül elérhető alkalmazás. Segítségével hazánk valamennyi háziorvosa egyszerűen, bárhol elérheti összes betegének teljes kórtörténetét, összes kiváltott gyógyszerének adatait, közel 10 évre visszamenőleg, az Országos Egészségbiztosítási Pénztár adatbázisához való hozzáférés révén, továbbá lehetővé teszi az egészségügyi intézményeknél tárolt dokumentumok, képi információk (zárójelentés, lelet, kórlap, röntgenkép stb.) megjelenítését.

A rendszer bizonyítja a háziorvosoknak, és az államnak, hogy a meglévő információkat viszonylag kis költséggel hatékonyan képes a gyógyítás szolgálatába állítani, a ráfordítások gyors megtérülése pedig az országos kiterjesztés révén lenne garantált.

Az alkalmazás segítségével az ellátás felgyorsulna, a pontos és megbízható kórkép révén csökkennének a feleslegesen ismételt vizsgálatok, javulna a gyógyítás határfoka. Az alkalmazás használatával a háziorvosok jóval teljesebb információ alapján tervezhetnék meg a betegek terápiáját, ami már rövidtávon is gyorsabb, olcsóbb gyógyulást, jobb közérzetet biztosítana a betegeknek, és kevesebb költséget, jobb hatékonyságot az államnak, így végső soron a közfinanszírozást viselő járulékfizetőknek.

Gyurós Tibor-díj – „Az év IKT projektje” díjat a „Gázt a napi piacról – rugalmas gázkereskedelem tőzsdei alapokon” az IP Systems és a Földgázszállító Zrt. közös munkája nyerte.

A Földgázszállító Zrt. feladata az ország területét behálózó nagynyomású földgázvezetékek üzemeltetése és a teljes földgázrendszer működésének összehangolása. E tevékenységek hatékony támogatása érdekében hozta

létre a Napi Földgáz- és Kapacitáskereskedelmi Piacot (NFKP), amellyel a hazai földgázszállító rendszer egyensúlyozási feladatait már 2010 nyarától piaci alapokra helyezte, jóllehet, ez az Unióban majd csak 2014 után lesz követelmény. A vállalat mind a valós idejű kereskedelem lehetőségét nyújtó piactér, mind a napi gázszállításához kapcsolódó feladatok ellátását biztosító informatikai platform kifejlesztésénél együtt működött az IP Systems-szel.

A piactér biztonságosabbá és kiszámíthatóbbá teszi a földgázrendszer működtetését. Az új európai követelményrendszernek az NFKP – az Unióban egyedülálló módon – már most is megfelel, így nem kell új rendszert kidolgozni a szabályozás életbe lépésekor. A projekt iránt emiatt több regionális rendszerirányító (szlovák, bolgár, román) is érdeklődik.

Az NFKP több tucat fejlesztő több éves munkájával valósult meg, a

projekt értéke eléri az 500 millió forintot. Ez a rendszer több mint egy tőzsdei alkalmazás, hiszen az ügyletek pénzügyi fedezete mellett a szállítórendszeri kapacitás meglétét is ellenőrizni kell a visszaigazolás előtt. A projektben így három, önállóan is összetett rendszert kell tökéletes összhangban működtetni (az NFKP-t, az FGSZ Zrt. informatikai platformját és az elszámolóház, a KELER Zrt. rendszerét).

Gyurós Tibor-díj – „Az év IKT projektje” Különdíjban részesült a Tigra Kft. és a Vasi Volán pályázata Vas megye és Szombathely tömegközlekedésének fejlesztéséért.

A Tigra Computer- és Irodatechnikai Kft. által megvalósított projekt

célja teljes körű, integrált megoldás kialakítása volt a Vasi Volán forgalomirányítási és utastájékoztatási rendszerének üzemeltetésére.

Kiemelten fontos volt, hogy a rendszer megfelel-

jen az európai szabványosság követelményeinek, az egyes alrendszerek közötti kapcsolatokat, illetve a teljes rendszer kifelé szolgáltatott információs interfészeinek alapját a Trans Model alapú adatbázis és a SIRI és TransXchange szolgáltatások adják.

Említésre méltó a rendszer integráltsági szintje, hiszen a megvalósítással a Volán vállalat releváns rendszerei, mint a már korábban is rendelkezésükre álló vállalat irányítási rendszere és menetrendtervező alkalmazása valós idejű kapcsolatba került a frissen implementált forgalomirányítási-, utastájékoztatási rendszerrel és természetesen a mindennek központjában megtalálható Trans Model alapú adatbázissal.

Elhunyt Verbászi András,

a Szerb Teleház Szövetség elnöke

(1940-2012)

Bár tudtuk, hogy betegeskedik, a hír mindannyiunkat, akik Andrást ismertük és szerettük, villámcsapásként ért. Sosem sajnáltatta magát, mindvégig bízott a gyógyulásban. Az utolsó pillanatig dolgozott. Kemény harcot vívott a halálos kór ellen, amit 2012. június 19-én elbukott. Huszadikán temettük Topolyán. Halálával igaz barátunkat, kiváló kollégánkat, egy nagyszerű embert veszítettünk el.

András a kilencvenes években határozta el, hogy magyar mintára a Vajdaságban is megszervezi a Teleház-mozgalmat. Azóta tartott, sőt, egyre intenzívebbé vált vele baráti és szakmai kapcsolatunk. Terveit, elképzeléseit mindig jó szívvel támogattuk.

Olyan ember volt, aki valóban népe, ezen belül is leginkább az ifjúság boldogulásának szentelte életét. Küzdött, pályázott és nagyon sokszor nyert. A szerbiai teleházak jó részébe neki köszönhetően került számítógép és számítástechnikai tanfolyam, sőt, szakmát nyújtó képzéseket is szervezett. Az elsők között fedezte fel az ECDL szerepét és óriási hasznát az ifjúság számítástechnikai műveltségének fejlesztésében. Mindig volt valami ötlete a tanfolyamok továbbfejlesztésére, s tanácsaira hallgattak mind a magyar, mind a szerb teleházak vezetői.

Az utóbbi években András megszervezte a Neumann-verseny vajdasági fordulóját is. Az idei versenyen még részt vett, de a szekszárdi döntőre, ahol mindig fontos szerepe volt a kétnyelvűség biztosításában, már nem tudott eljönni.

Verbászi András igaz ember volt. Ezúton búcsúzunk tőle, emlékét megőrizzük.

Az NJSZT valamennyi munkatársa nevében:

Alföldi István és Kovács György

ECDL

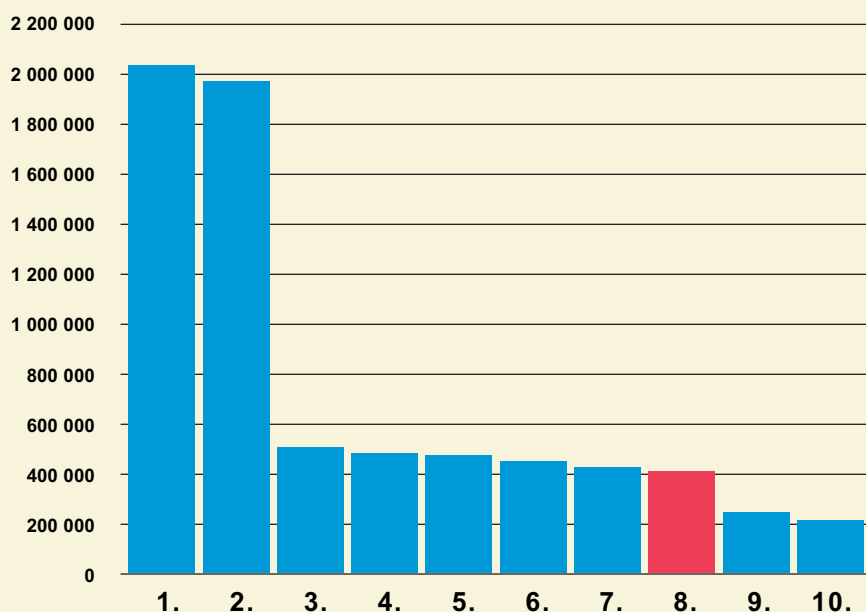
A. ECDL Top 10 ország a regisztrált vizsgakártyák száma alapján

B. ECDL Top 10 ország a regisztrált vizsgakártyák száma lélekszámhoz viszonyított aránya alapján

A.

2012. április 30.

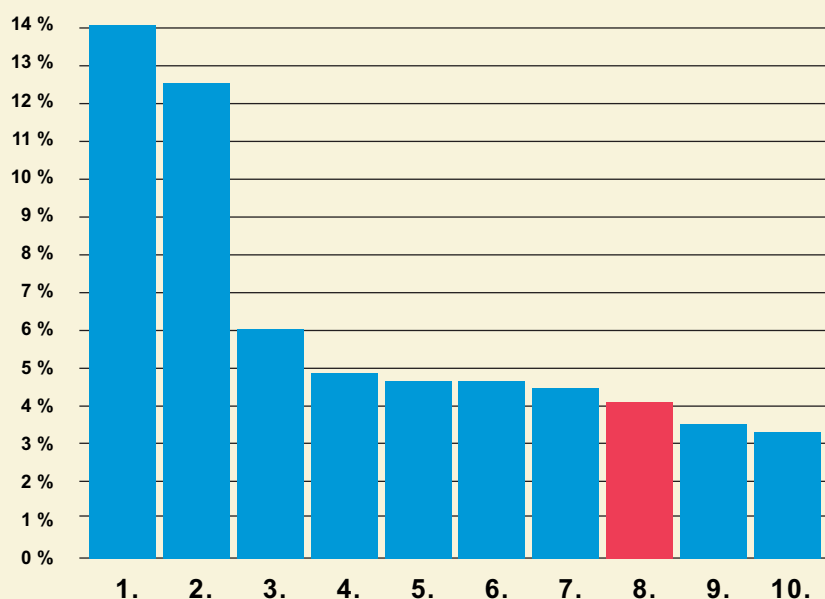

1. Egyesült Királyság	2 089 217
2. Olaszország	1 920 270
3. Írország	523 002
4. Ausztria	497 944
5. Görögország	482 822
6. Németország	452 754
7. Svédország	442 812
8. Magyarország	412 669
9. Dánia	255 830
10. Norvégia	216 838

B.

2012. április 30.

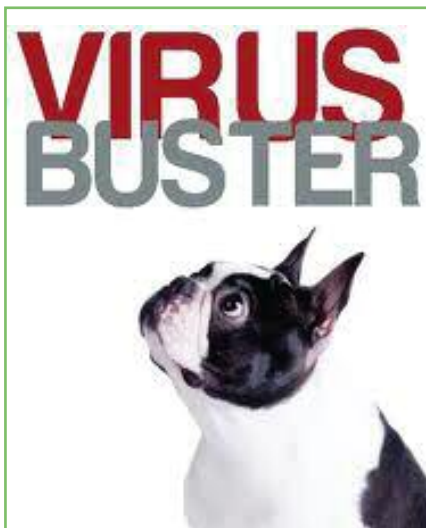
1. Málta	14.01 %
2. Írország	12.44 %
3. Ausztria	6.06 %
4. Svédország	4.88 %
5. Norvégia	4.65 %
6. Dánia	4.65 %
7. Görögország	4.49 %
8. Magyarország	4.16 %
9. Ciprus	3.67 %
10. Egyesült Királyság	3.41 %

Kedvezményes vírusvédelem ECDL vizsgaközpontok részére

Mindennapi veszélyek

Sosem volt akkora jelentőségük az IT-biztonsági technológiáknak, mint napjainkban. A számítógép az elmúlt években nem csak természetes munkaeszközzünké vált, de vásárlásaink, pénzügyeink egyre nagyobb százalékát már csak a digitális világban intézzük. Tárolja személyes adatainkat és nélkülözhetetlen információinkat. Ugyanakkor ez a világ tele van fenyegetésekkel, melyek nem csak kellemetlenségeket, de komoly anyagi károkat is okozhatnak.

A Virusbuster Kft. immár 20 éve aktív közreműködője az IT biztonsági szoftvereket gyártók és szolgáltatási megoldásokat szállítók piacának; hazai gyártóként nemzetközileg is többszörösen elismert, saját fejlesztésű szoftvereivel és magasan képzett munkatársaival biztos szakmai háttérrel ad: rendelkezésre áll vállalatoknak, közintézményeknek és magánszemélyeknek egyaránt.

Elkötelezetten az oktatásért

A Virusbuster Kft. fennállása óta támogatja a magyar közoktatási rendszert, különös tekintettel az informatikai képzésekre. A több éves múltra visszatekintő Közoktatási és Felsőoktatási Akció keretében több

száz oktatási intézmény – óvodától egyetemekig – és pedagógusaik informatikai védelmét biztosítja az Aktív hálózati csomag.

Kedvezményes vírusvédelem ECDL vizsgaközpontok részére

A Neumann János Számítógép-tudományi Társasággal együttműködve a Virusbuster Kft. 2011-ben indította útjára ECDL vizsgaközpontok részére meghirdetett akcióját, melyet közoktatási és felsőoktatási intézmények valamint gazdasági társaságok egyaránt igénybe vehettek. Az elmúlt évben 38 vizsgaközpontban 8220 számítógép védelmét biztosította a VirusBuster aktív hálózati védelem csomag, felhívva a tanulók figyelmét is az IT-biztonság fontosságára. 2012-ben, tekintettel az előző évi nagy érdeklődésre, átdolgozott formában, de továbbra is igénybe vehető a kedvezményes ajánlat a vizsgaközpontok részére.

Az előző évhez képest nem csak a vizsgához használt, hanem az intézmény valamennyi számítógépe bevonható a kedvezményes védelmi csomagba.

Az árak az intézmény működési formája alapján kerültek meghatározásra: licenkszámától függően akár napi két forintért a teljes informatikai rendszernek biztonságot nyújt a szoftvercsomag. Az aktív hálózati védelem mellé igény szerint Extra spam és vírusvédelmi modul is igénybe vehető a levelezőrendszer kiemelt védelmére.

A 2012. évi akció részletes tájékoztató anyagát
a következő hivatkozáson érheti el:

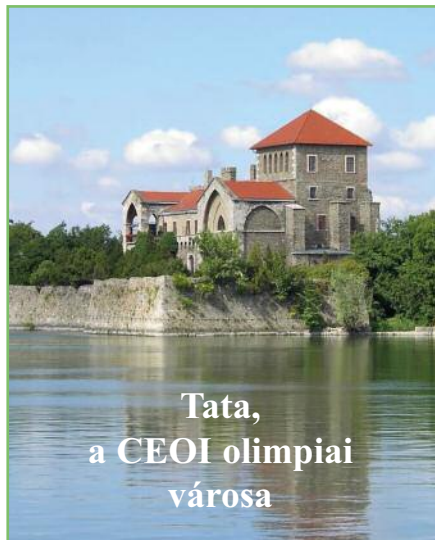
<http://www.virusbuster.hu/termekek/>

akciok/teljes-koru-virus-es-spamvedelem-ecdL-vizsgakozpontok-szamara

19. Közép-európai Informatikai Diákolimpia

Tata, 2012. július 8-12.

(Sajtóközlemény)

A londoni Olimpiai Játékok előfutáraként ☺ 2012. július 12-én véget ért Tatán a Közép-európai Informatikai Diákolimpia.

Tizenkét országból 52 tehetséges informatikus diák mérte össze tudását a hétnapos, gazdag kulturális programokkal színesített versenyen. A versenyen hat arany-, tíz ezüst- és tizen-négy bronzérem került a legjobbakhoz. A legjobban Románia és Bulgária csa-patai szerepeltek 2–2 aranyérmet sze-rezve, Magyarország, amely két csapattal vehetett részt az olimpián egy ezüst és négy bronzérmet szerzett.

Az olimpiával egy időben az interneten meghirdetett versenyen a világ számos pontjáról négyszázan vettek részt. Az olimpia igazi kuriózuma volt, hogy a versenyzők interaktív videokonferencián vehettek részt a Google vezető mérnöke közreműködésével. A verseny résztvevőinek és a Google-nek közös az álma: hogy a legjobb algoritmusokat építve, a technológia erejével vigyék előre a világot.

„15 évvel ezelőtt én is egyike voltam ezeknek a diákoknak, magam is részt vettem hasonló versenyeken. Ennek is köszönhetem karrieremet a Google-nél. Örülök, hogy megoszthattam élményeimet velük.” – mondta *Mihai Stroe*, a Google vezető mérnöke Zürichből.

Az olimpiának a tatai Eötvös József Gimnázium adott otthont, ahol korábban évekig tanított maga Öveges professzor is. A házigazdának köszönhetően a verseny kiváló körülmények között zajlott, a résztvevők szívből jövő magyaros vendéglátásban részesültek.

A díjátadón *dr. Hoffmann Rózsa*, oktatásért felelős államtitkár köszöntő levelét *Michl József* országgyűlési képviselő az Országgyűlés Oktatási, tudományos és kutatási bizottságának tagja, Tata város polgármestere olvasta fel.

A nemzetközi verseny rendezője a Neumann János Számítógép-tudományi Társaság, az információs társadalom, az informatika szakma és az informatikai tehetséggondozás elkötelezett támogatója.

A tehetséggondozással kapcsolatban az NJSZT 2011. óta tagja a Nemzeti Tehetségsegítő Tanácsnak, és a közelmúltban alakult Versenyek Tanácsának. Tehetséggondozási szakmai közössége 1985 óta (az első Nemes Tihamér Országos Középiskolai Számítástechnikai Tanulmányi Verseny megrendezése óta) minden évben megszervezi a már hagyományos országos informatikai diákversenyeket: a Logo Országos Számítástechnikai Tanulmányi Versenyt, a Nemes Tihamér Országos Középiskolai Számítástechnikai Tanulmá-

nyi Versenyt és a Nemes Tihamér Országos Középiskolai Alkalmazói Tanulmányi Versenyt. Részt vesz továbbá az Informatikai Országos Középiskolai Tanulmányi Verseny lebonyolításában, működteti az országos tehetséggondozási szakkörrendszert, és hagyományaihoz hűen végzi a legtehetségesebb diákok felkészítését a nemzetközi és közép-európai informatikai diákolimpiákra.

Az olimpia fő támogatója az Emberi Erőforrások Minisztériuma (EMMI).

Fővédnök: Hoffmann Rózsa oktatásért felelős államtitkár.

Szakmai védnök: *Kozma László*, az ELTE Informatika Kar dékánja.

A Pázmány-Eötvös Alapítvány, az Aladdin Alapítvány, az ELTE és Tata városa mellett a Google is támogatta a versenyt.

Az olimpia honlapján képes-szöveges beszámoló található: (<http://ceo2012.elte.hu/>).

A legjobban a románok és a bolgárok szerepeltek: a képen a román csapat

A magyar csapat 1 ezüst és 4 bronzérmét szerzett

Csakúgy, mint a románok, a bolgárok is két aranyérmét szereztek

Az informatikus olimpikonok sportolnak... és a sportolók vajon programoznak-e?

A megnyitó előtti utolsó simítások

Pillanatkép a versenyről: készülnek az algoritmusok...

Videókonferencia a Google vezető mérnökével, egykori diákolimpikkal

A díjakat Péceli Gábor és Alföldi István, az NJSZT elnöke, illetve ügyvezető igazgatója adták át a győzteseknek

A szervezők a jól végzett munka utáni borkóstolón

Informatika- történet

**60 évvel ezelőtt,
1952. június 10-én
készült el
a világ első
igazi számítógépe,
a Neumann János
tervezte
IAS Computer.**

Jubileumok 2012-ben a számítástechnikában

IAS, a világ első igazi számítógépe

Neumann János 1944 nyarán találkozott az első elektronikus számoló berendezéssel, az ENIAC-kal. Azonali benyomása az volt, hogy gyors, elektronikus, de a gépnek gyermekbetegségei vannak, ezért architektúrája zsákutca. Ennek a véleményének a gép két tervezője és építője: *John Mauchly* és *Presper Eckert* természetesen nem örültek. *Hermann Goldstine* azonban, aki Neumann-t az ENIAC megtekintésére elhívta, osztotta a véleményét.

Az ellentétek tovább mélyültek, amikor Neumann a következő gépet, az EDVAC-ot önállóan tervezte meg, és egyedül írta meg a szakma által a számítógép-tervezés bibliájának tekinthető *First Draft of a Report on the EDVAC*, by John von Neumann című 101 oldalas összefoglalóját, amit azonnal nyilvánosságra is hozott. Ezzel lehetetlenné tette, hogy a jövő számítógépének a leglényegesebb elveit – például a tárolt program koncepcióját – bárki is szabadalmaztatni tudja.

Az ENIAC elkészülte és a hadsereg részére való átadása után Neumann és Goldstine, valamint Mauchly és Eckert útjai szétváltak. Mauchly és Eckert megalapították a gyárukat, ahol az EDVAC és utódgéppei gyár-

tására rendezkedtek be, Neumann ugyanis az EDVAC gyártásának és továbbfejlesztésének jogát térítés nélkül átadta nekik.

Neumann János pedig egy – az előző gépeknél korszerűbb és azok hibáit kiküszöbölő – új gép tervezésébe kezdett. Elhagyta az ENIAC és az EDVAC „szülőházát”, a Pennsylvánia Egyetemet, és ismét csatlakozott az Institute for Advanced Study (IAS) továbbképző oktatási intézményhez, amelynek 1933-tól kinevezett matematika professzora volt.

Megszerezte a szükséges pénzügyi támogatásokat: a gép fejlesztését az IAS, az RCA (Radio Corporation of America), a hadsereg, a haditengerészet és az Atomenergia Bizottság is támogatta.

Neumann volt munkatársainak egy része is átment az IAS-be: Hermann Goldstine és más kitűnő szakemberek is csatlakoztak az IAS számítógép építéséhez. Neumann, felülbírálva korábbi elképzeléseit, számos új gondolatot valósított meg az építés során. Így például a gép nem soros, hanem párhuzamos aritmetikával készült, memóriaként Williams csöveket használt, és kitalált egy új adatkiviteli egységet is: egy oszcilloszkóp átalakításával megalkotta az első display-t.

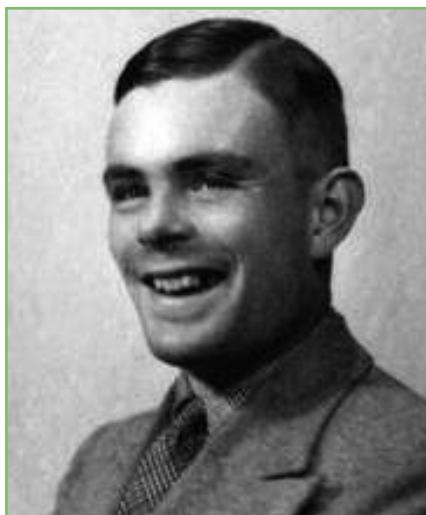
A gépet 1952. június 10-én mutatták be a tudományos világnak. Miután az IAS számítógép egyetlen elemét sem szabadalmaztatták, így azonnal elkezdődött egyetemeken, kutatóintézetekben és mindenütt, ahol számítógépekre volt szükség, az IAS gép klónok építése. Így születtek meg az első IAS másolatok: az ORDVAC (Ordnance Variable Automatic Computer), az ILLIAC (Illinois Automatic Computer), a SILLIAC a Sydney-ben épült második számítógép, az AVIDAC (Argonne National Laboratory) és az ORACLE (Oak Ridge National Laboratory). Ezekkel egyidőben a MANIAC (Mathematical Analyser Numerical Integrator, and Computer, 1952), valamint az RCA-nál a JOHNNIAC, (Johnny Integrator and Automatic Computer) és a többiek.

A történetnek két szenzációja van. Az egyik, hogy ezeknek az IAS gépmásolatoknak egy része előbb készült el, mint az eredeti gép, mert Neumann és csapata a tervrajzokat – ugyancsak térítés nélkül – azonnal tovább küldte mindazon intézmények számára, amelyek jelezték, hogy a gép másolatát meg akarják építeni.

A másik szenzáció, hogy az IAS gép architektúráját – szinte változtatás nélkül – immár hatvan éve alkalmazzák, mert még ma is valamennyi számítógép ezen az elven működik.

Egy hazai érdekesség: az első magyar számítógép, az M-3 is IAS klón volt, ugyanis az amerikai tervrajzokat elkérte a szovjet nagykövetség kereskedelmi attaséja. Postán Goldstine-től meg is kapta, majd továbbította Moszkvába. Mi az M-3 tervrajzait a Moszkvai Energetikai Intézettől kaptuk, ahol a gép megszületett. Mi a gépünket a budapesti MTA Kibernetikai Kutatócsoportban építettük meg.

**100 éve született az
angol Alan Turing
(1912–1954)
a matematika,
a logika,
a számítástechnika
és a kódfejtés egyik
legnagyobb tudósa.**

A számítástechnika világának másik nagy évfordulója

Turing nevét már korábban, mind a matematika, mind pedig a számítástechnika történetéből ismertem, ezért is érdekldtem az ACE, az angolok által a világon elsőnek mondott számítógép iránt. Arról azonban csak keveset hallottam, hogy tudósként milyen szerepet vállalt az angol hadseregben azzal, hogy a Bletchley Park kódtörői közül az egyik legjelentősebb figurává vált.

A történet a múlt század elején Németországban, az ENIGMA kódoló géppel kezdődik.

A német hadsereg többféle rejtjelező (kódoló) gépet használt. Az egyiket (a második világháború előtt az amerikai Gilbert Vernam 1918-as találmánya alapján, a német hadvezetés kívánságára) a Lorenz cég fejlesztette ki. Ezt a titkosító berendezést a katonai vezetés, maga Hitler is használta.

A másikat, ezt nevezték ENIGMA-nak, az első világháború végén banki üzenetek rejtjelezésére a német Arthur Scherbius találta fel, s katonai célokra a spanyol polgárháborúban használták először. Egy ideig úgy látszott, hogy az ENIGMA által titkosított szövegek feltörhetetlenek, ezért

az első katonai ENIGMA-kat a német hadsereg 1930-ban üzembe állította.

Az ENIGMA úgy működött, hogy le kellett nyomni a készüléken az egyik betű nyomógombját, de a vonalon nem a betű, hanem a kódolási kulcsnak megfelelően egy másik betű kódja jelent meg. Egy hasonlóan beállított másik ENIGMA állította vissza az eredeti betűt a készülék kijelzőjén. A titkosítást tárcsákkal, valamint egy kapocstáblán lehetett beállítani. A tárcsák számának a növelésével és a kapocstábla többszöri változtatásával egyre nehezebben volt a kódolt üzenet feltörhető.

A lengyel Marian Rejewski kriptográfusé, valamint Jerzy Rozycki, és Henryk Zygalski matematikus társaié a dicsőség, hogy 1932-ben először fejtették meg kereskedelmi ENIGMA-val továbbított üzeneteket. A kódtöréshez megkonstruálták az első gépeket, a ciklométert, amivel következtetni lehetett a kódolás kulcsára; valamint a BOMBA-t, egy elektromechanikus logikai gépet, amivel kódolt szövegeket lehetett megfejteni.

Amikor a németek tovább tökéletesítették az ENIGMA-t, és Rejewski a lengyel körülmények között nem tudta a kódfejtést eredményesen tovább folytatni, 1938-ban a gépeket és a megfejtett anyagokat átadta a Bletchley Park-i angol GC&CS (Government Code and Cipher School) kódfejtő csoportnak.

Alan Mathison Turing, akiről a történetünk szól, 1912. június 23-án született, most lett volna 100 éves.

Középiskolájának igazgatónője korán felfedezte a fiú tehetségét, noha az iskola tanárai természettudományos

érdeklődését nem tartották sokra. Igaz is, Turing a klasszikus humán tárgyakat nem is nagyon tanulta, ezért az érettségén többször is megbukott. Ennek ellenére eljutott Charles Babbage korábbi egyetemére, a Cambridge-i Királyi Kollégiumba, ahol elsősorban a kvantummechanika, a logika és a valószínűség-számítás érdekelt.

1936 és 1938 között doktorált Amerikában, a Princetoni Egyetemen, ahol Neumann Jánossal is találkozott, aki munkatársának hívta. Ott dolgozta ki számításméleti koncepcióját, a Turing-gépet, ami a számítógépek elméletének alapműve. Itt kezdett el komolyabban foglalkozni kriptográfiával, de nem maradt Amerikában, inkább visszatért Angliába, Cambridge-be.

Turing a második világháború kezdetén csatlakozott a Bletchley Parkban az ULTRA nevű angol kódfejtő csoporthoz.

Bletchley Park egy szinte álcázás nélküli, Londonhoz közeli kastély volt. Nekem, amikor ott voltam, azt mondták, hogy éppen így álcázták a kódfejtőket, akik a Parkban egy-szintes kunyhókban (hut) laktak, amelyek az ősfák között sem a közeli állomásról, sem a közútról nem látszottak.

Alan Turingot a 8. kunyhó főnökének nevezték ki. A csoportnak a német haditengerészet állandóan változtatott, ezért a legnehezebben megfejthető ENIGMA kódjainak a feltörése volt a feladata. Turing első eredménye a lengyel BOMBA tökéletesítése volt. Ezt ettől kezdve Turing Bombe-nak nevezték, amiből a háború végéig több mint 200 üzemelt. Az elsőt 1940. március 18-án kezdték el használni.

Turing kódtörésének hatékonyságát mutatja, hogy a német hadsereg általában éjfélkor változtatott kulcsát 3-6 órával később Turingék már fel is törtek és elolvasták a rádiós üzeneteket.

Turing munkájának egy másik fontos célja volt, hogy az üzenetek alapján felderítsék a német tenger-alattjárók helyét, ugyanis a háború elején a tengeri „farkasok” az Amerikából Angliába utánpótlást szállító hajókonvojok nagyobbik részét elsüllyesztették. Az elfogott és elolvasott üzenetek alapján a szövetségesek ismerték a tengeraltattjárók helyét és

szándékát, így a konvojokat kísérő – speciális hangészlelővel és mélytengeri bombákkal felszerelt hadihajók – észrevették és megsemmisítették a mélyben megbúvó tengeralattjárókat. Így riasztották a repülőket is, akik bombákkal süllyesztették el a tengeralattjárókat.

1943-ban Turing javaslatára megtervezték és megépítették a Colossus elnevezésű elektroncsöves cél-számológépet, ami Turing algoritmusával működött. A gépet *Tommy Flowers* vezetésével az angol posta kutatóintézetében építették, elkészülte után, 1944-ben vitték át a Bletchley Parkba. A géppel a kódtörés teljesítményét a sokszorosára tudták növelni. A gép 1943-ra készült el, és elsősorban a Lorenz kódológépek üzeneteinek feltörésére használták.

A kódtörők munkáját több, egyéb körülmény is segítette. Egyrészt a német kódoló személyzet, megszegve az előírásokat, ugyanazt az üzenetet kétszer is leadta, s közben billentyűzési hibát vétett: ez a kulcs megtalálását nagyon megkönnyítette. Ugyancsak segített, hogy egy német nemzetiségű francia kém, *Hans-Thilo Schmidt* el tudott lopni egy kódkönyvet, amit azonnal eljuttatott az angol kódtörőkhöz.

Az is szerencse volt, hogy a szövetségesek 1941 májusában elfogták az U110 tengeralattjárót, amelyben a tengerészek – megszegve a parancsot – nem semmisítették meg se a kódoló gépet, sem az aktuális kódkönyvet.

A Bletchley Parkban csak egyetlen kém bukott le: *John Cairncross*, aki

Sztálinnak kémkedett. *Winston Churchill* ezért a kódtörőkről azt mondta: „Az én aranytojást tojó és sohasem gágogó lúdjaím.”

Churchill a háború után a kódfejtő gépek titkát úgy szerette volna megőrizni, hogy a megépített Colossus gépeket katonákkal „tenyérenél kisebb darabokra törette szét”, a megtalált iratokat pedig a kazánházakban elégettette.

Ennek ellenére részben Amerikában, nagyobb részt az angol mérnökök fejében maradt annyi emlék, aminek alapján a Colossus terveit 1980 után rekonstruálták és 1996-ra *Tony Sale* vezetésével, az akkor még élő, de tolókcosis *Tommy Flowers* közreműködésével újjáépítették. Ezzel az angol szakemberek azt is bizonyították, hogy nem az 1946-ban elkészült amerikai ENIAC volt az első elektronikus számolóberendezés, hanem az 1944-ben már működő Colossus.

Turingot a háború után kinevezték a manchesteri egyetemen a számítóközpont vezetőjévé. Már cambridge-i éveiben is nyílt titok volt Turing homoszexualitása. Manchester szigorúbb világában Turingnak ezt az irányultságát még inkább bűnnek tekintették. Annál is inkább, mert a törvény az ilyeneket börtönnel, vagy kémiai kasztrációval büntette. Turing az utóbbit választotta.

1954. június 8-án a lakásában holtan találták. Egy ciánnal mérgezett alma volt mellette, amibe – édesanyja szerint gondatlanságból beleharapott, a közvélemény egy része szerint meggyilkolták, nehogy a kódtörés titkát elárulja.

The full story behind the troubled genius who cracked the Enigma code

ALAN TURING

Csak 2009. szeptember 11-én – társadalmi nyomásra – kért Turingtól bocsánatot *Gordon Brown* miniszterelnök a mindenkori kormány nevében: „...azért a visszataszító bánásmódot, amelyben annak idején a tudóst a hatóságok részesítették, és ezzel a halálba kergették”.

Az emberek egy része ma is azt mondja, hogy Turingot meggyilkolták, hogy a kódfejtés titkát ne tudja elárulni. Hogy mi az igazság, azt ma már csak találgatni lehet, de az igazat meg tudni – reménytelennek tűnő vállalkozás.

Kovács Győző

(Az Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság, V. Tudomány- és Ipartörténeti Konferenciáján 2012-ben elhangzott előadás)

Informatika-történeti pilotkiállítás Öthalmon

Az NJSZT irányításával és a téma legavatottabb szakértőinek bevonásával már jó ideje zajlik a valóban világ színvonalúnak tervezett informatika-történeti kiállítás előkészítése.

Mindehhez az *alapanyagot* az a felbecsülhetetlen értékű és mennyiségű muzeális tárgy szolgáltatja, amelyek az öthalmi (Szeged) volt szovjet katonai laktanyában voltak felhalmozva. A szakértői csapat ezekből válogatta ki gondos munkával az épülő szegedi Szent-Györgyi Albert AGORÁ-ban kiállítandókat.

A régi idők tanúságát hordozó tárgyakat és egyedülálló *ereklyéket* történelmileg és funkcionálisan csoportosították, közérthető magyarázatokkal látták el. Az elrendezéssel a készítőket az modellezik, ahogyan a kiállítás majd a kulturális központ

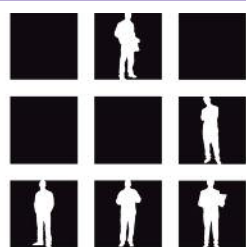
két emeletén mutatja be impozáns interaktív kiállítás formájában a számítástechnika, az informatika történetét, a fejlődés irányait.

A modell kiállításához, amely előzetes bejelentkezés alapján látogatható (telefon: +36 20 347 1478), információs füzet tartozik. Ebben az öthalmi elrendezés összevethető az Agorában tervezett elrendezéssel.

A modell kiállítással célunk, hogy hű képet adjunk Társaságunk AGORÁ-beli céljairól, elképzeléseiről.

A pilot kiállításra készült kiadvány letölthető:

http://agora.njszt.hu/sites/default/files/agora_pilot.pdf

HACKTIVITY

Az IT Biztonsági Fesztivál Kelet-Közép-Európában

2012. október 12-13. MOM Kulturális Központ

IDÉN 9. ALKALOMMAL RENDEZZÜK MEG A RÉGIÓ LEGNAGYOBB IT SECURITY FESZTIVÁLJÁT!

2 nap és éjjel: tanulás, szórakozás, networking.

Világhírű előadók, no marketing b*shit!

Előregisztráció NJSZT tagoknak augusztus 15-ig 30%-os kedvezménnyel

a teljes árú jegyből az **njszt20121012** kuponkód beírásával.

További részletek és regisztráció: **www.hacktivity.com**

Újra itt lesznek az elmúlt évek legsikeresebb előadói friss kutatásokkal:

Vivek Ramachandran, Kabai András, Joe McCray,
Alexander Kornbrust, Balázs Zoltán, és még sokan mások!

Az idei előadás témák közül:

ARAB TAVASZ ÉS ALTERNATÍV INTERNET

SAP BIZTONSÁGI HIBÁK

ZOMBIE BÖNGÉSZŐK

LEKÖVETHETETLEN MOBILTELEFONOK

USB=Universal Security Bug?

ANDORID ÉS IPHONE (IOS) SECURITY

ÖNVÉDŐ ADATBÁZISOK

...és még rengeteg más!

Idén is lesznek workshopok és játékok!

Hello Workshopok a tavaly nagy sikert aratott formában:

Hello Injection

Hello Code Review

Hello CA

témákban.

Lesz lockpicking, de most már versenyben is, H.A.C.K,
szponzori játékok és feladatok, és rengeteg egyéb meglepetés!

**Az előadói pályázatok elbírálása még folyamatban, a műsorváltozás előfordulhat.*

Nyári melléklet

Móra Ferenc

Külön fejezet a bodzáról

Ha visszanézek esztendeim ködbe mosódó alléjába, a legvégén egy bodzafát látok. Azon túl nincs semmi, hanem erre a kaszvadtt öreg fára elég tisztán emlékszem. Úgy gubbasztott a pernyésgödörök szélén, mint valami szürke boszorkány. A koronáját nem látom, akkor nekem elérhetetlen magasságban volt az, de a töve körül nagyon otthon vagyok. Soha olyan kövér giliszták nem lesznek többet a világon, mint amilyeneket ott lehetett találni. Akkor általában sokkal kövérebb volt a világ, mint az újkorban. A tyúkok is, akik ott kapargáltak a nyirkos földben, és első szerelmem is, Kamilla, a kántor leánya, aki, azt hiszem, inkább lopott dióimért, mint egyéni kiválóságomért volt hozzám kegyes. Szerencse, hogy az ilyesmire csak akkor jön rá az ember, mikor elmén a haja, és megjön az a tehetsége, hogy humort tud tettetni.

A vezetéknevét különben már nem tudom Kamillának s életíróim számára csak annyit jegyezhetek föl, hogy kócos, fekete sörénye volt és szögletes, nagy feje, mint a shettlandi póniknak. De talán nemzetgazdasági vonatkozásainál fogva fontosabb ennél az az emlékem, hogy egyszer az édesapám a bodzabogyóból pálinkát akart főzni. Nem az auri sacra fames bántotta szegényt, hanem a fantáziája nem hagyott neki nyugtot, amely a subákra is mindig olyan cifraságokat varratott vele,

amik többre voltak neki, mint amenyit érték. Úgy emlékszem, a bodzaszüretre is ráfizettünk, mert a bodzából nem lett ákovita, de míg vesződtünk vele, a szilvatermésünk mind ott rohadt a fa alatt. Olyan fátum, amely azóta énvelem is többször ismétlődött már e világi életben.

Íme, ennyi emlék köt engem a bodzafához, de azért nem mondhatnám, hogy valami különös kegyben áll előttem ez a fává gyökeresedett tót deák. Mert határozottan van benne valami tótos, akár mikor a széles, lapos virágkalapjával integet, akár mikor az érett fekete bogyóival vigyorg. A ravaszsága meg tiszta szláv nemzeti vonás, azt látom itt az erdőben is. Egészen úgy sompolyog be a szabad fák társadalmába, mint ahogy Heraclius császár idejében a zsupánok beszivárogtak Attila gazdátlan uradalmába.

A nép szíveli a bodzát, mert igénytelen, mint ő maga, és ha haszon nincs is belőle, gondot se kell rá véslni. Az erdőszélben tanyák vannak, és rendszeren minden tanya körül ott kujtorog a bodza, mint a legprimitívebb díszfa. Hívni se kell, megtelepszik magától, és mindenütt jól érzi magát, ahol embert érez.

Igen, csakhogy jóra való bodza ismeri a polgári kötelességét. Akármit tanít a bodzák katekizmusa, ő is csak avégre van a földön, hogy a magja ki ne vesszen. S nem is lehetne mondani, hogy a bodzát megméltelyezték volna Malthus tanai. Senki sem látott még bodzát, amelyik csak egy bogyót termelt volna. Millió bogyót terem, és abban hárommillió mag van. Szóval megvan benne a jó szándék, hogy egy nagy bodzaskertté változtassa a világot kelettől nyugatig.

Szerencsére az Isten csak tehetséget adott neki, de módot nem adott hozzá. A bodza pelyhe nem repül, mint a nyárfa pelyhe, vagy a juhar monoplánja, a szél szét nem rázza, mint az akáchévely magját. Ha lepotyog a fáról, abból a bodzanemzetségnek nem sok haszna van, mert az anyabodza nem olyan bolond, hogy életében kiadja a juszt a gyerekeinek. Egy-két mag ha kikel is a fa tövében, de meg nem nevelkedik. Bodza anyó elfogja előlük a napot, és elveszi az ennivalót.

Mit tesz most a ravasz bodza, hogy dominiumhoz juttassa magzatjait?

Hát bizony fuvarral szállíttatja el őket hetedhét fa ellen. Fuvarosnak a verebet szerzi meg, ezt a világ szemtelenjét, aki mindig ott lebzsel, ahol embert érez. Szólni ugyan nem tud hozzá a bodza, de az anyai szeretet találekony. Fekete bogyóba bújtatja a magjait, s hogy még szembetünőbbek legyenek, vérpiros pólyakötő kocskákon lógatja őket. Mégpedig sokat együtt, fürtöstől, hogy már messziről szemet szúr hassanak a verébnek.

Itt vagyunk, kövérek vagyunk, édesek vagyunk, ide gyere csak!

A veréb szót fogad, és szemelget az istenterítette asztalon:

– Csip-csup – mondogatja afféle elégedettséggel, amilyenel az ember a hústalan napi ebédet dicséri. Csip-csup szemecskéikkel töltözni is jobb, mint éhen kódorogni.

Hirtelen egy ajtó csapódik valahol. Vércse vijjog a magasban, vagy macska ugrik le a góré tetejéről. Surr – a veréb fölrebben, és suta szárnyaival bevágódik az erdőbe. Nem éppen messze, mert a nagy utazásnak nem barátja, de olyan sietve, hogy a borralót csak röptében petyegteti el, és a száját se ér rá megtörölni, egész az akácfáig. Ott azonban az az első dolga, hogy a csőrét, amelyben megtapadt egy-két ragadós bodzamazag, hozzádörzsöli az ághoz.

A többihez aztán neki már semmi köze, noha a bodzamazag pályafutása még nincs befejezve, sőt csak most kezdődik. Az ágról leperreg a földre, de csak a színére. Neki pedig, szegénykének, ha meg akar élni, beljebb kell kerülni a jó meleg és puha bölcsoébe. Ezt a dajkaszeretpet a tyúkocská végzi el, aki ott tesz-vesz a fa alatt s addig kipirgél-kapargál, míg a bodzamazagot betemeti földdel. Bodzaanyó most már nyugodtan vetkezhetsz neki a téli álomnak: faja fönnmaradása biztosítva van.

A veréb öt-hatszáz méternél mélyebben nem megy az erdőbe. Idáig a tyúk is elkalandozgat a tanyáról. Ennél kintebb sehol sem látni bodzát az erdő fái közt, de ezen a körön belül lépten-nyomon találkozni a kis bodzasuhancokkal.

Hát ilyen stréber teremtes ez a bodza. Íme, még itt is külön fejezetet módolt ki magának.

*Ponticulus hungaricus XIV. évf.
7–8. sz. 2010. július–augusztus*

Umberto Eco

Miért?

- *Miért fán terem a banán?*
- Mert ha a földön teremne, megenné a krokodil.
- *Mért csúszik a sítalp a havon?*
- Mert ha csak a kaviáron csúszna, túl drága lenne a téli sport.
- *Miért tudta Caesar a halála előtt még megkérdezni: „Te is, fiam, Brutus?”*

Hogyan kell jól írni?

Jó tanácsokra bukkantam az interneten: eligazítanak, hogyan kell jól írni. Némi változtatással ezennel közlésem őket, azt hiszem, sokaknak kapóra jönnek majd, kivált azoknak, akik írótanfolyamra járnak.

1. Kerüld az alliterációt: csacska csali az csak.
2. Kerüld a frázisokat: a frázis üres szócséplés.
3. Ne használj jeleket & rövidítéseket stb.
4. Ne felejtse (soha), hogy a zárójel (még ha nélkülözhetetlennek véled is) megszakítja a mondat fonálát.
5. Vigyázz, nehogy... túlzásba vidd a hármaspontokat...
6. Használj minél kevesebb macskakörmet: nem „sikkas” dolog.
7. Sohase általánosíts.
8. Az idegen szavak nem segítik a bon-ton-t.
9. Bánj fukarul az idézetekkel. Jól mondta Emerson: „Gyűlölöm az idézeteket. Csak azt mondd, amit magadtól tudsz.”
10. A hasonlat olyan, akár a frázis.
11. Kerüld a redundanciát; ne ismételd el kétszer ugyanazt; ismételni felesleges. (Redundancián azt értjük, hogy valaki ok nélkül magyaráz olyasmit, amit az olvasó egyszer már felfogott.)
12. Seggfej, aki csúnya szavakat használ.

- Mert a végzetes tördőfést nem Marcelino Menendez y Pelayo mérte rá.
- *Miért írunk balról jobbra?*
- Mert ha fordítva írnánk, akkor a mondatok ponttal kezdődnének.
- *Miért nem nőült meg Szent Pál?*
- Mert ha minden utazásakor még a feleségével is levelezett volna, az Újszövetségnek nem volna se vége, se hossza.
- *Miért nem ég el azonnal a villanykörteben az izzó wolfram szál?*
- Mert ha azonnal elégne, nem lett volna értelme feltalálni.
- *Miért van öt ujjunk?*
- Mert ha hat volna, akkor a parancsolatok száma tizenkettőre rúgna.

13. Fejezd ki magad mindig többé-kevésbé pontosan.
14. Ne alkoss egyszavas mondatot! Kerüld!
15. A túl merész metafora kerülendő: toll a kígyó pikkelyén.
16. Oda, tedd a vesszőt ahova, kell.
17. Tudj, mikor használj pontosvesszőt és mikor kettőspontot: ez persze nem könnyű.
18. Kerüld a képzavart akkor is, ha „hét nyelven beszél”: a rossz hasonlat kisiklik, mint a vöcsök.
19. Minek annyi szónoki kérdés.
20. Légy tömör, igyekezz hosszú – vagy kevésbé figyelmes olvasót óhatatlanul zavarba ejtő közbeékelések által megszakított – mondatok helyett a lehető legkisebb számú szóval kifejezni, amit gondolsz, nehogy magad is hozzájárulj az információs környezetszennyezéshez, mely (különösen ha a mondandó fölösleges vagy legalábbis nélkülözhető pontosításokkal van megspékelve) minden kétséget kizáróan ennek a média sújtotta kornak az egyik tragédiája.
21. Ne lelkendez! Takarékoskodj a felkiáltójelekkel!
22. Írd helyesen az idegen neveket, mint például azt, hogy Beaudlaire, Roosewelt, Niecse és így tovább.

- *Miért a legtökéletesebb lény Isten?*
- Mert ha a legtökéletlenebb volna, nem Isten volna, hanem az unokatesóm, a Guszti.
- *Miért Skóciában találták fel a whiskyt?*
- Mert ha Japánban találták volna fel, szaké volna, és nem lehetne szódával inni.
- *Miért van fölül a pohár szája és alul az alja?*
- Mert ha fordítva volna, tönkre mennének az eszpresszók.
- *Miért van az, hogy anya csak egy van?*
- Mert ha néha kettő volna, a nőgyógyászok nem tudnák, mitévők legyenek.
- *Miért van az, hogy a körmünk nő, a fogunk viszont nem?*
- Mert ha az is nőne, az ideges ember azt is lerágná.

23. Mindenekelőtt élj a captatio benevolentiae eszközével, hogy megnyerd magadnak az olvasót (bár lehet, hogy ezt sem érted, amilyen hülye vagy).

24. Gondossan ügyej a hejesíráásra.
25. Mondanom sem kell, milyen boszszantó kifejezőeszköz a preterició.
26. Ne ismételd meg magad. Legalább is fölöslegesen ne.
27. Sose használj fejedelmi többest. Bizonyosak vagyunk benne, hogy nem kelt jó hatást.
28. Ne keverd össze az okot az okozattal: félrevezetne, tehát rosszul tennéd.
29. Ne alkoss olyan mondatot, amelyben a konklúzió nem következik logikusan a premisszákból: ha mindenki ezt csinálná, akkor a premisszákból következéne a konklúziókból.
30. Ne hódolj az archaizmusoknak, a hapax legomenon-nak és más szokatlan lexémáknak, amelyek, bármennyire úgy érzed is, hogy grammatológiai difference nyilatkozik meg bennük, és dekonstrukcióra csábítanak, mindenképp – kivált, ha netán még fenn is akadnának az aggályos szöveg megközelítés rostáján – meghaladják a szöveg címzettjének kognitív kompetenciáit.
31. Ne fecsegj, de kevesebbet se mondj annál, amennyit.
32. A mondat akkor kerek, ha

(Részletek a szerző Gyufalevelek c. kötetéből)

Miniatűrök

Rövid, eklektikus összeállítás, amely a kánikulai melegben íródott, kizárólag olyan céllal, hogy a nap-sugár okozta verejték-cseppeket nevetés okozottá enyhítse. Nincs tematika, és nem volt szempont a szerző személye sem, ám úgy gondoltuk, nem baj, ha utóbbit még homlokráncolás nélkül be tudjuk azonosítani.

Az Ördög nem valami ember feletti lény, sokkal inkább ember alatti.

Egy archeológus a legideálisabb férj, akit csak nő kívánhat magának. Ahogy öregszik, a férj egyre jobban érdeklődik iránta.

Agatha Christie

Ha ez kávé, akkor kérem hozzanak teát, de ha ez tea, akkor inkább kávé kérek.

A barát egy olyan ember, akinek ugyanazok az ellenségei, mint nek.

A könyvek arra szolgálnak, hogy megmutassák az embernek, az eredetinek hitt gondolatai már egyáltalán nem újak.

Abraham Lincoln

Az emberek azt hiszik, hogy a számítógéppel elkerülhetik, hogy hibázzanak. Tévednek. Számítógéppel is hibázhatnak, csak sokkal gyorsabban.

Adam Osborne

Amikor már lehetetlen volt nálam öregebb gonosztevőt találni a James Bond filmbe, visszavonultam.

Sir Roger Moore

Ha az igazat akarod elmagyarázni, hagyd az eleganciát a szabódra.

Gondolkozom, gondolkozom hónapokig, évekig. Kilencvenkilenc esetben rossz következményre jutok. A századik esetben igazam van.

Ha tudnánk, mi az, amit csinálunk, akkor nem neveznénk azt kutatásnak.

Amit nem tudsz egyszerűen elmagyarázni, azt nem is érted egészen.

Nem vagyok különösebben tehetséges, csak szenvedélyesen kíváncsi.

A józan ész azon előítéletek összessége, melyet 18 éves korunkra szerzünk.

Albert Einstein

A szerelemben a férfi csak akkor győzhet, ha elfut.

Napoleon Bonaparte

A matematika egy olyan tudomány, melyben az ember a dolgokat nem érti, de megszokja.

Bárki, aki aritmetikai módszerekkel akar előállítani egy véletlenszámot, a bűn állapotában leledzik.

Neumann János

Hogy milyen élmény a sportlövészet, az attól függ, hogy melyik végén állsz a fegyvernek.

P. G. Wodehouse

Kizárt, hogy a jövő héten válság legyen. Már betelt a naptárom.

Soha senki nem fogja megnyerni a nemek csatáját. Túl gyakori a barátkozás az ellenséggel.

Henry Kissinger

Akik tudják, hogyan kell gondolkodni, nincs szükségük tanárookra.

A gyengék sosem bocsátanak meg. A megbocsátás az erősek jellemzője.

Mahatma Gandhi

Ha egy embernek csak tudást adunk, de erkölcsöt nem, az fenyegetés a társadalomra nézve.

Tedd, amit megtehetsz, azzal, amid van, ott, ahol vagy.

Theodore Roosevelt

Az ember időnként belebotlik az igazságba, de legtöbbször feltápaszkodik és továbbmegy.

Mindig kész vagyok tanulni, de azt nem szeretem, ha kioktatnak.

Sir Winston Churchill

Az emberi test fő funkciója, hogy az agyat hordozza.

Thomas Alva Edison

A házasság olyan, mintha benyúlnál egy kígyókkal teli zsákba azt remélve, hogy egy angolnát húzol ki.

Leonardo Da Vinci

Nem az az igazi szegény, akinek alig van valamije, hanem az, aki többet akar.

Seneca

A két legerősebb ellenfél a türelem és az idő.

Csak akkor mondom el majd, hogy mit gondolok a nőkről, amikor fél lábbal már a koporsóban leszek. És, ha elmondom, gyorsan behúzem a másik lábamat is.

Lev Tolsztoj

**A Neumann János
Számítógép-tudományi Társaság
Hírlevele**

Elnök: Dr. Péceli Gábor
Felelős szerkesztő: Alföldi István
Szerkesztő: Szedlmayer Bea

NJSZT titkárság

1054 Budapest, Báthori utca 16.
Tel.: (1) 472-2710, (1) 472-2720
fax: (1) 472-2739
e-mail: ecd1@njszt.hu
honlap: www.njszt.hu
Nyomda: Reprográf Kft.

Lapunk havonta 2300 példányban jelenik meg.
Egyéni és jogi tagjainkon (cégek, vállalatok, in-

tézmények) keresztül a szakma csaknem minden képviselőjéhez eljut, és naprakész információkat nyújt a Társaság, valamint a szakterület aktuális eseményeiről, újdonságairól.

Hírlevelünkben továbbra is közléseink hirdetéseket, felhívásokat.

Ezekkel kapcsolatban kérjük, forduljon titkárságunkhoz.

Következő lapzárta: 2012. augusztus 17.